

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๓/๒๕๕๘

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงาน ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธา องค์การบริหารส่วนตำบล คลองกระปือ ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงประธานอนุกรรมการพิจารณา ดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการของพนักงานส่วนตำบล เพื่อขอคัดสำเนารายงานการ ประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการของพนักงานส่วน ตำบล ในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๗ ที่พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยผู้อุทธรณ์ พร้อมรับรอง สำเนา

สำนักงาน ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราชมีหนังสือ ที่ นศ ๐๐๒๓.๒/๕๔๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า คณะอนุกรรมการ พิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการของพนักงานส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ช่วย ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการ ทางวินัย และเมื่อ ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราชพิจารณาแล้วมีมติเป็นประการใด นายกองคการ บริหารส่วนตำบลต้องสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ขั้นตอนการพิจารณามีความเห็นของ คณะอนุกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการของพนักงานส่วนตำบลเป็น เพียงขั้นตอนภายในก่อนมีคำสั่งลงโทษทางวินัยเท่านั้น ผู้อุทธรณ์จึงยังไม่มีสิทธิขอตรวจดูหรือขอสำเนา เอกสาร หาก ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช และองค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระปือได้ออกคำสั่ง ลงโทษทางวินัยแล้ว ผู้อุทธรณ์จึงจะมีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ตามมาตรา ๓๑ แห่ง พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ ราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๓/๒๕๕๘

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ หนังสือชี้แจงของผู้อุทธรณ์ หนังสือชี้แจงของสำนักงาน ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไชยมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นศ ๘๔๐๐๑/๑๘๘ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ รายงานผลการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ต่อ ก.อบต. จังหวัดจังหวัดนครศรีธรรมราช กรณี นาย ข. ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้อุทธรณ์ตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธา ถูกกล่าวหาว่าทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการใช้อำนาจในทางมิชอบ โครงการบุกเบิกถนนสายนบเตียน – วังรัก หมู่ที่ ๕ ดำเนินการไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้างโดยไม่ฟังทอระบายน้ำ ๓ จุด และสัญญาจ้างกำหนดให้ทำงานแล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ผู้รับจ้างส่งมอบงานจ้างเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการตรวจรับงานจ้างเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ เบิกจ่ายเงินให้กับผู้รับจ้างวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖ แต่ในขณะนั้นผู้รับจ้างยังมีได้วางทอระบายน้ำจำนวน ๓ จุดตามสัญญาจ้างแต่อย่างใด แต่ได้มีการฝังท่อในภายหลัง และการลงหินคลุกผิวจราจรพบว่าในสัญญาจ้างกำหนดให้ผู้รับจ้างจะต้องลงหินคลุกในปริมาณไม่น้อยกว่า ๔๒๐ ลูกบาศก์เมตร แต่สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตรวจสอบพบว่าได้ลงเพียง ๑๓๘ ลูกบาศก์เมตร ก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงาน นาย ข. ในฐานะคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้อุทธรณ์ในฐานะผู้ควบคุมงานจ้างมีหน้าที่ต้องควบคุมงานให้เป็นไปตามรูปแบบและข้อกำหนดในสัญญา และจะต้องเข้าไปควบคุมดูแลทุกวัน แต่กลับมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญาและยังมีการเขียนรายงานการวางทอระบายน้ำเสร็จเรียบร้อยแล้วทั้ง ๒ จุด เป็นการสร้างเอกสารเท็จ เพื่อให้คณะกรรมการตรวจการจ้างหลงเชื่อและตรวจรับงาน และเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้อ ๔๙ คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของบุคคลทั้งสองเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเห็นควรไล่บุคคลทั้งสองออกจากราชการ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไชยมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบสวน ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราชพิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์หลายประการจึงส่งเรื่องให้องค์การบริหารส่วนตำบลไชยมนตรีและคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้อง องค์การบริหารส่วนตำบลไชยมนตรีได้รายงานว่าได้ดำเนินการให้ถูกต้องแล้วมีความเห็นควรไล่บุคคลทั้งสองออกจากราชการเช่นเดิม และคณะอนุกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการก็มีมติเห็นชอบด้วย ต่อมา ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาในการประชุมอีกหลายครั้ง เห็นว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการคัดค้านกรรมการสอบสวนทำให้การสอบสวนไม่เป็นธรรม และการดำเนินการเกี่ยวกับคำสั่งยกการคัดค้านไม่เป็นไปตามกฎหมาย จึงมติให้องค์การบริหารส่วนตำบลไชยมนตรียกเลิกคำสั่ง ที่ ๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๗ และคำสั่งที่ ๓๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๗ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง และให้บุคคลทั้งสองกลับคืนสู่สถานะเดิม แต่มูลความผิดที่ถูก

คำวินิจฉัย ที่ สค ๓/๒๕๕๘

กล่าวหา ยังคงปรากฏอยู่จึงต้องดำเนินการทางวินัยกับบุคคลทั้งสอง โดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงใหม่ จึงมีมติเห็นชอบให้แจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลควนชุมที่นาย ข. สังกัดอยู่ และองค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระบือที่ผู้อุทธรณ์สังกัดอยู่ เพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระบือได้มีคำสั่ง ที่ ๑๘๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อสอบสวนกรณีผู้อุทธรณ์ เมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้น คณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นว่า ผู้อุทธรณ์ซึ่งดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธาท้องการบริหารส่วนตำบลไชยมนตรีในขณะนั้นได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ควบคุมงานก่อสร้างโครงการบุกเบิกถนนสาย นบเตียน - วังรัก หมู่ที่ ๕ ตำบลไชยมนตรี และได้รับคำสั่งให้เป็นผู้ควบคุมงานก่อสร้างโครงการบุกเบิกถนนสายนาขัว - นาเมา หมู่ที่ ๓ ตำบลไชยมนตรี อีกโครงการหนึ่งในระยะเวลาเดียวกัน ซึ่งผู้อุทธรณ์ได้มอบหมายให้บุคคลอื่นควบคุมงานก่อสร้างโครงการบุกเบิกถนนสาย นบเตียน - วังรัก หมู่ที่ ๕ ตำบลไชยมนตรีแทนผู้อุทธรณ์ แต่โดยหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจึงต้องมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงตามคำสั่งของราชการ เมื่องานไม่แล้วเสร็จแต่รายงานให้ผู้มีอำนาจทราบว่าเป็นความบกพร่องต่อหน้าที่จึงต้องรับผิดชอบโดยตรง การกระทำของผู้อุทธรณ์เป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ฐานประมาทเลินเล่อ ในหน้าที่ราชการ ตามข้อ ๕ วรรคแรก ของประกาศ ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัยฯ แต่พฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อุทธรณ์ แม้ว่าจะบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ แต่ได้แก้ไขปัญหาคือทางราชการไม่ได้รับความเสียหาย ประกอบกับได้รับคำยืนยันจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระบือซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้อุทธรณ์ว่าในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธา องค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระบือเป็นระยะเวลา ๘ ปี ๖ เดือน ซึ่งย้ายมาดำรงตำแหน่งที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระบือตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๘ ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและได้ช่วยเหลืองานด้านอื่นๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระบือตามที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี คณะกรรมการสอบสวนเห็นควรลงโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นระยะเวลา ๓ เดือน ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระบือเห็นชอบด้วย และรายงานเรื่องให้คณะอนุกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการของพนักงานส่วนตำบลพิจารณา ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นว่า การกระทำของผู้อุทธรณ์เป็นเจตนาปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ผู้รับจ้างได้ประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายจึงเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ จึงควรไล่ออกจากผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๓ พิจารณาแล้วมีมติให้ไล่ออกจากผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ และได้มีหนังสือแจ้งมติให้องค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระบือดำเนินการตามมติของ ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระบือได้มีคำสั่ง ที่ ๓๗๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ไล่ออกจากผู้อุทธรณ์ออกจากราชการแล้ว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๓/๒๕๕๘

ในชั้นพิจารณา สำนักงาน ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราชมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นศ ๐๐๒๓.๒/๒๔๘๑๘ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ ซึ่งแจ้งสรุปว่า กรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลข่าวสารนั้น ยังอยู่ในขั้นตอนการเตรียมการและดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง อันเป็นการพิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กล่าวคือ ตามข้อ ๗๐ วรรคสองของประกาศ ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัยสรุปว่า เมื่อนายกองคการบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการทางวินัยและเสนอ ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่เพื่อส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการเพื่อพิจารณาทำความเห็น และเมื่อคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการมีความเห็นเป็นประการใด ให้เสนอเรื่องพร้อมความเห็นไปยังคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเพื่อพิจารณา และเมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลมีมติเป็นประการใดให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น แต่จากข้อเท็จจริงปรากฏว่าในขณะที่ยื่นคำขอสำนักงาน ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช ยังมิได้แจ้งมติให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลลงกระป๋องที่ผู้อุทธรณ์สังกัดอยู่ เพื่อออกคำสั่งลงโทษทางวินัยตามมติของ ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งถือเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น ผู้อุทธรณ์จึงยังไม่มีสิทธิขอตรวจดูเอกสารตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพร้อมทั้งได้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ใช้สิทธิดังกล่าวภายหลังได้รับทราบโทษทางวินัยด้วยแล้ว

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ซึ่งแจ้งสรุปว่า ผู้อุทธรณ์ถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในฐานความผิดกระทำโดยทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ซึ่งในปัจจุบันผู้อุทธรณ์ได้ถูกลงโทษทางวินัย โดย ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีมติเห็นชอบให้ไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการแล้ว ซึ่งผู้อุทธรณ์พิจารณาสำนวนการสอบสวนและเอกสารประกอบโดยตลอดแล้ว เห็นว่ากระบวนการพิจารณาดำเนินการทางวินัย การกำหนดโทษและการใช้ดุลพินิจในการออกคำสั่งลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ ไม่เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมายหลายกรณี อันมีผลกระทบต่อสิทธิและหน้าที่ของผู้อุทธรณ์โดยตรง ทำให้ผู้อุทธรณ์ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ผู้อุทธรณ์จึงมีความจำเป็นต้องคัดถ่ายข้อมูลข่าวสารตามคำขอเพื่อใช้สิทธิในการฟ้องร้องคดีปกครอง และคดีอาญาตามกฎหมายเพื่อปกป้องสิทธิของผู้อุทธรณ์

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ รายงานการการประชุมคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการของพนักงานส่วนตำบลในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๗ ที่พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยผู้อุทธรณ์ เป็นข้อมูลข่าวสาร

คำวินิจฉัย ที่ สค ๓/๒๕๕๘

เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้น โดย ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราชมีมติไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ และองค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระปือได้มีคำสั่งไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการแล้ว การเปิดเผยจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงจึงควรมีโอกาสได้รับทราบข้อมูลข่าวสารนั้นเพื่อปกป้องส่วนได้เสียของตน ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ อย่างไรก็ดี ในรายงานการประชุมดังกล่าวปรากฏข้อและถ้อยคำของพยาน ซึ่งหากสำนักงาน ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราชเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจมีผลกระทบต่อพยานผู้ให้ถ้อยคำก็อาจใช้ดุลพินิจปกปิดชื่อหรือข้อความอื่นใดที่จะทำให้ทราบว่าบุคคลใดเป็นผู้ให้ถ้อยคำได้ แต่การปกปิดข้อความดังกล่าวต้องกระทำเท่าที่จำเป็น และต้องไม่กระทบกระเทือนถึงเนื้อความของข้อมูลข่าวสารนั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายจึงให้สำนักงาน ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราชเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์ โดยอาจใช้ดุลพินิจปกปิดชื่อหรือข้อความอื่นใดที่จะทำให้ทราบว่าบุคคลใดเป็นผู้ให้ถ้อยคำได้ แต่การปกปิดข้อความดังกล่าวต้องกระทำเท่าที่จำเป็น และต้องไม่กระทบกระเทือนถึงเนื้อความของข้อมูลข่าวสารนั้น

นายวัฒนา รัตนวิจิตร

หัวหน้าคณะที่ ๔

นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์

กรรมการ

นางมัลลิกา คุณวัฒน์

กรรมการ

ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต ฉ่ำเฉลิม

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๘